

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

доктор філософії з архітектури

Кафедра ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан архітектурного факультету

/ О.В. Кащенко /
«19» червня 2020 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

"Дисципліна самостійного вибору аспіранта"
**"ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛАНДШАФТНОЇ ТА ТУРИСТИЧНО-
РЕКРЕАЦІЙНОЇ АРХІТЕКТУРИ"**

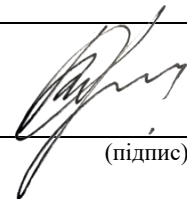
(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
191	Архітектура та містобудування

Розробник(и):

Панченко Т.Ф., доктор арх., професор

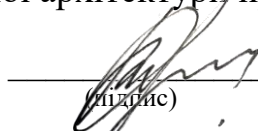
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедра ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури протокол №14 від «18» 05 2020 р.

Завідувач кафедри

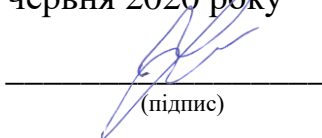
(Панченко Т.Ф.)

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності
(НКМС): "Архітектура та містобудування"

Протокол № 8 від "18" червня 2020 року

Голова НКМС

(підпис)

(Хараборська Ю. О.).

(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Доктор філософії ОНП	Форма навчання: денна, вечірня, заочна*										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності	Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних										
				Разом	Л	Лр	Пз	КП	КР	РГ	ІЗ			
191	Архітектура та містобудування	5,0	150	50	10		40				1	зал.	3	

* - Навчання аспірантів заочної форми навчання відбувається за індивідуальним графіком.

Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни є висвітлення науково-теоретичних основ ландшафтної архітектури; надання базових знань аспірантам з типології архітектурно-ландшафтних об'єктів різного ієрархічного рівня (регіонального, місцевого, об'єктного); ознайомлення з принципами та методами планування та архітектурного проектування даних об'єктів.

Завдання дисципліни:

- дати короткий аналіз міждисциплінарних науково-теоретичних досліджень в галузі ландшафтної архітектури (містобудівних, географічних, екологічних);
- охарактеризувати понятійно-термінологічний апарат ландшафтної архітектури відповідно до різних наукових напрямків;
- представити особливості формування різних типів ландшафтно-рекреаційних територій та природно-заповідних об'єктів;
- ознайомити студентів-магістрів з основами планування та проектування ландшафтно-рекреаційних об'єктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- зміст професійної термінології «ландшафтної архітектури»;
- класифікацію об'єктів природно-заповідного фонду; типологію ландшафтів (природних, культурних, антропогенних тощо);
- вітчизняний та зарубіжний досвід планування національних, регіональних парків, туристично-рекреаційних зон;
- зміст Законів України, ДБН, інструкцій та інших регуляторних документів щодо охорони та планування ландшафтних об'єктів;

вміти:

- використовувати ці поняття у науково-проектній діяльності;
- впроваджувати інноваційні засоби і методи розробки об'єктів ландшафтної архітектури.

Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Інтегральна Компетентність(ІК)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі архітектури та будівництва у сфері архітектури та містобудування, дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу інформації, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК03. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що

	<p>впливають на вирішення архітектурно-містобудівних науково-дослідних задач.</p> <p>ФК05. Здатність до виконання наукових теоретико-методологічних, прикладних і експериментальних досліджень архітектурно-містобудівного середовища, його складових частин і рівнів підпорядкування; володіння методикою викладання у вищих навчальних закладах архітектурного профілю.</p> <p>ФК06. . Глибинні знання теоретичних основ архітектури, сучасних тенденцій та перспектив сталого розвитку урбанізованого середовища, регіонального та ландшафтного планування, системних методів аналізу архітектурної типології, моделювання та прогнозування розвитку архітектурної діяльності, процесів і явищ в архітектурі та містобудуванні.</p>
7 - Програмні результати навчання	
	<p>ПР01. Здатність продемонструвати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання, психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності, власний науковий світогляд та морально-культурні цінності.</p>
	<p>ПР05. Вміти виявляти зв'язки між сучасними науковими концепціями в суміжних предметних сферах для обґрунтування нових теоретичних та практичних рекомендацій для розв'язування науково-практичних задач в області теоретичних досліджень, застосовувати їх у сфері архітектури та містобудування.</p> <p>ПР14. Вміти організовувати та вести науково-дослідну роботу за обраною науковою темою, використовувати різні наукові підходи для проведення дослідження; готувати науково-технічні звіти, оформляти результати досліджень у вигляді наукових статей і доповідей; володіти методикою викладання у вищій школі архітектурного профілю.</p> <p>ПР15. Розуміти і враховувати теоретичні основи архітектури, сучасні тенденції та перспективи сталого розвитку урбанізованого середовища, регіонального та ландшафтного планування, системні методи аналізу архітектурної типології; розробляти техніко-економічне обґрунтування і бізнес-план наукової розробки та його експертну оцінку, формувати стратегію та менеджмент реалізації проекту, використовувати програмні продукти, комп'ютерні системи та мережі.</p>
	<p>ПР09. Демонструвати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, академічну доброчесність, повагу до різноманітності та мультикультурності в поєднанні з володінням передовими методиками викладання у вищій школі і постійним самовдосконаленням професійного та наукового рівня.</p>
	<p>ПР13. Здатність формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації на основі аналізу літературних джерел, патентних досліджень, повного циклу теоретичних і експериментальних досліджень, проведених за сучасними методиками.</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теорія та типологія об'єктів ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури

Лекція 1. Термінологічно-понятійна система ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури

1. Архітектурно-містобудівна термінологія
2. Ландшафтна термінологія
3. Архітектурно-ландшафтна термінологія

Лекція 2. Еволюція змісту ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури

1. Садово-паркове мистецтво
2. Елементи та об'єкт ландшафтної архітектури
3. Екологічна складова ландшафтної архітектури

Лекція 3. Систематизація об'єктів садово-паркової архітектури

1. Міські елементи ландшафту
2. Позаміські ландшафтні території
3. Спеціалізовані ландшафтні утворення та тематичні парки

Лекція 4. Систематизація об'єктів туристично-рекреаційної архітектури

1. Завдання створення та раціональне використання природно-заповідного фонду
2. Класифікація об'єктів природно-заповідного фонду
3. Структура науково-проектних робіт для природоохоронних об'єктів

Лекція 5. Типологія територіальних об'єктів ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури

1. Світовий досвід створення та типологія національних парків
2. Функціональне зонування національних парків
3. Інтегрована модель формування та благоустрою національних парків

Змістовний модуль 2. Типологія туристично-рекреаційних об'єктів та методи розробки проектної документації

Теми практичних занять

1. Методи аналізу вихідної ситуації.
2. Особливості планування різних типів ландшафтно-рекреаційних об'єктів.
3. Структура наукової частини та вимоги до експозиції магістерської роботи з ландшафтного проектування.
4. Прийоми регенерації урбанізованих ландшафтів з метою покращення екологічної ситуації.
5. Методи та прийоми організації зон відпочинку (тривалого, короткострокового).

Індивідуальне завдання

1. Під час вивчення даної дисципліни аспіранти виконують реферати пов'язані з темою дисертаційного дослідження.

Методи контролю та оцінювання знань студентів Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання		Індивідуальне завдання	Залік	Сума балів
Змістовні модулі				
1	2			
5	10	60	25	100

Методичне забезпечення дисципліни

1. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій / Т.Панченко.– К.: Логос, 2015. – 175 с.
2. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура / Т.Ф.Панченко. – К.: Логос, 2009. – 176 с.
3. Основи ландшафтного дизайну / Н.Я.Крижанівська. – К.: Ліра-К, 2009, - 217 с.
4. Естетика та композиція ландшафту / В.В.Дідик, Т.М.Максим'юк. – Львів, Політехніка, 2012. – 244 с.
5. Типологія об'єктів ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури / Т.Ф.Панченко та інші. – К.: КНУБА, 2013. – 48 с.
6. Лекції з історії світового дизайну садів: у пошуках балансу архітектури і природи / В.Ф.Шпагін. – К.: Логос, 2012. – 120 с.
7. Історія ландшафтної архітектури. Конспект лекцій / Н.П.Абрамова. – К.: КНУБА, 2006. – 32 с.
8. Ландшафтная архітектура. Краткий справочник / Под ре. И.Д.Родичкина. – К.: Будівельник, 1990. – 335 с.
9. Містобудування. Довідник проектувальника / За ред. Т.Ф.Панченко. –

К.: Укрархбудінформ, 2006. – 192 с.

10. ДБН «Планування і забудова територій» (проект).

Рекомендована література

Базова:

1. Груза И. Теория города / Пер. с чешск. – М.: Изд-во лит-ры по строит., 1972. – 247 с.
2. Гутнов А. Э. Эволюция градостроительства. - Стройиздат, 1984. - 297 с.
3. Нефедов В. А. Ландшафтный дизайн и устойчивость среды. – Санкт-Петербург, 2000. – 295 с.
4. Рудницкий А. М. Управление городской средой / А. М. Рудницкий. – Львов: Вища шк. Изд-во при Львов. ун-те, 1985. – 108 с.
5. Саймондс Д.О. Ландшафт и архитектура; [пер. с англ.]. –М.: Изд. по строительству, 1965. -194с.
6. Тімохін В. О. Архітектура міського розвитку. 7 книг з теорії містобудування. – К.: КНУБА, 2008. – 629 с.
7. Щербань В.К. Ландшафт и архитектура города / Валентин Кириллович Щербань. –К.: Будивельник. 1987. -88 с.
8. Білоконь Ю. М. Проблеми містобудівного розвитку територій. Навч. посібник. Арх.спеціальність «Містобудування». – К.: Укрархбудінформ, 2001.
9. Білоконь Ю. М. Регіональне планування (сутність та значення). Навч. посібник. Арх. спеціальність «Містобудування». – К.: Укрархбудінформ, 2001.
10. Білоконь Ю. М. Типологія містобудівних об'єктів. Навч. посібник. Арх. спеціальність «Містобудування». – К.: Укрархбудінформ, 2001.
11. Палеха Ю.М. Регіональне планування: конспект лекцій; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ: КНУБА, 2013. – 21 с.

Допоміжна:

1. Забелина Е.В. Поиск новых форм в ландшафтной архитектуре / Забелина Е.В. Учебное пособие – М.: Архитектура-С, 2005. – 160 с.
2. Тютюнник Ю.Г. Тоталогия ландшафта: Национальная академия наук. – К., 2002. – 122 с.
3. Богорад Д.И. Конструктивная география района. Основы районной планировки – М.: Мысль, 1965. – 407 с.
4. Фильваров Г.И. Закономерности пространственной организации социально-производственного комплекса города: Автореф. дис. ... д-ра арх. – М., 1990. – 49 с.
5. Фомин И.А. Формирование групповых систем населенных мест в СССР // Групповые системы населенных мест в различных природных и экономических условиях. Сб. науч. трудов ЦНИИП градостроительства. – М., 1982.

6. Демин Н.М. Управление развитием градостроительных систем. – Київ: Будівельник, 1991. – 184 с.
7. Лаврик Г.И. Методические основы районной планировки (Г.И.Лаврик, Н.М.Демин) – М.: Стройиздат, 1975. – 251 с.
8. Шулик В.В. Пропозиції по виявленню перспективних рекреаційних територій // Сучасні проблеми архітектури та містобудування [відпов. ред. М.М.Дьомін] – К.: КДТУБА, 1997, №1. – С. 149-152.
9. Панченко Т.Ф. Соціально-економічні чинники розвитку туризму, курортів та рекреації в Україні – Зб. наук. праць «Досвід та перспективи розвитку міст України» – «Соціально-економічні системи містобудування». – К.: Діпромісто, 2009, №16 – 208 с.
10. Панченко Т.Ф. Ландшафтно-рекреаційне районування території України – Зб. наук. праць «Досвід та перспективи розвитку міст України» – «Охорона довкілля, ландшафтна архітектура». – К.: Діпромісто, 2002, №2 – 251 с.
11. Бейдик О.О. Пріоритетні напрями розвитку національного туризму / О.О.Бейдик, В.К.Федорченко // Туризм і завдання національно-культурного відродження України: Всеукраїнська наук.-практ. конф., 12-14 травня 1997 р. Тези допов. – Київ-Черкаси: Укр. ін-т туризму, 1992. – С. 5-7.
12. Шулик В.В. Методологічні основи формування рекреаційних систем в Україні. Дис. на зд.наук.ст.докт.арх. – Полтава, 2008.

Інформаційні ресурси

1. Мережа Глобального Договору в Україні. UN Global Compact. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://globalcompact.org.ua/> (дата звернення 19.04.2020). – Назва з екрана.
2. Стамбульська декларація з населених пунктів: Декларація/ Організація Об'єднаних Націй (ООН) – Стамбул, 1996. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_508 (дата звернення 19.04.2020). – Назва з екрана.
3. Хартия «Города Европы на пути к устойчивому развитию» (Ольборгская хартия). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dzyalosh.ru/02-dostup/books/otcrit/r3-hartiy.html> (дата звернення 19.04.2020). – Назва з екрана.

Питання для контролю

1. Предмет та сутність ландшафтної архітектури.
2. Українська школа ландшафтних архітекторів.
3. Визначні історичні об'єкти садово-паркового мистецтва.
4. Власний погляд на ландшафтну архітектуру.
5. Інтернет-прикладні візії в «хай-тек» ландшафтної архітектури.
6. Основні функції ландшафтної архітектури.

7. Особливості «екологічної архітектури».
8. Зарубіжні архітектори ландшафтного дизайну.
9. Власні пропозиції щодо прикладів благоустрою територій.
10. Інтернет-прикладні сучасних прийомів ландшафтно-архітектури.
11. Ландшафтний дизайн як система архітектурних, дендрологічних та інженерних засобів благоустрою територій.
12. Особливості вертикального озеленення житлової та громадської забудови.
13. Термінологія ландшафтно-архітектури.
14. Власний погляд на інновації в ландшафтній архітектурі.
15. Інтернет-огляд прикладів малих архітектурних форм.
16. Типологія об'єктів ландшафтно-архітектури.
17. Японські та китайські сади як унікальні об'єкти східного мистецтва.
18. Українське та міжнародне законодавство в галузі ландшафтно-архітектури.
19. Власний погляд на реновацію архітектурно-ландшафтного середовища.
20. Інтернет-прикладні озеленення шляхів, дахів, фасадів будівель.
21. Ландшафтно-рекреаційні гірські (приморські) комплекси України.
22. Основні літературні джерела з ландшафтно-архітектури та їх короткий зміст.
23. Ландшафтно-архітектурні «бренди» різних країн світу (відеоряд).
24. Власний погляд на недоліки сучасного благоустрою територій.
25. Інтернет-прикладні взаємодії пам'яток архітектури з ландшафтом.